DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
İstanbul'u Müzik, Film ve Edebiyatla Keşfetmek	KHAS 1408	Güz-Bahar	03+00+00	Seçmeli	3	5

Akademik Birim:	Çekirdek Program
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim
Ön Koşullar	Yok
Öğrenim Dili:	İngilizce
Dersin Düzeyi:	Lisans
Dersin Koordinatörü:	- -
Dersin Amacı:	Bu ders, İstanbul'un sosyal, siyasi ve kültürel atlasını ve tarihini şehrin müzik, edebiyat ve sinema eserlerindeki imgesi üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Her ders haftası, şehrin ana semtlerinden ve bölgelerinden birine (Beyoğlu, Haliç, tarihi Yarımada, Boğaz ve Kadıköy) müzikal, sinemasal, görsel ve edebi bir yolculuk olarak tasarlanmıştır. Her hafta, şehrin çok katmanlılığını keşfedebilmek amacıyla, kısa tarihsel bir girişi o haftanın konusu ya da sorunsalı ile ilişkilendirilecek müzik parçası, film ya da okuma metninin tartışması ya da forumu takip eder. Dersin sonunda öğrenciler yalnızca şehir hakkında önemli tarihsel bilgiler kazanmakla kalmaz, aynı zamanda modern Türkiye'nin sosyo-kültürel dönüşümüyle İstanbul'un çok sesli ve kozmopolit yaşamı ve tarihi arasında bağlantı kurabilirler. Bu anlamda İstanbul, birçok sanat formunun icra edildiği bir mekân olarak, sanatsal üretimin ve toplumsal hafızanın vazgeçilmez bir kurucu üyesi olarak ele alınır. Şiir, roman, kısa öykü, klasik Osmanlı müziği, popüler şarkılar, Yeşilçam filmleri, çeşitli ses kayıtları, sözler, müzik ve görüntüler şehrin sonsuz mekânsal varlıklarını oluşturur. Bu nedenle, dersin sonunda öğrencilerden mekânsal üretimi yeniden düşünmek ve yaratmak için edebi ya da görsel bir haritalandırma, işaretleme ya da belli bir semt, konu ya da mahalle hakkında tematik bir şehir atlası hazırlamaları istenir. Bir anlamıyla İstanbul'un palimpsestik hafızasını ya da hiç bitmeyen bir hikayesini yeniden üretirler.
Dersin İçeriği:	Bu ders, İstanbul'u günlük yaşamını ve tarihini şehrin müzikal, görsel ve edebi imgelerine odaklanarak keşfetmeyi amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• **1-** Şehrin farklı semtlerinin tarihlerini kısaca anlatabilirler. • **2-** Modern Türkiye'nin sosyo-kültürel dönüşümünü İstanbul'un çok sesli gündelik yaşamından ve tarihiyle ilişkilendirebilir ve buradan yola çıkarak tanımlayabilirler. • **3-** İstanbul hakkındaki edebiyat, müzik ve sinema eserlerinin şehrin hafızası ve yaşayan tarihiyle bağlantısını kurabilirler. • **4-** Istanbul'u yalnızca şehir hayatıyla değil vahşi yaşamıyla da tanımlayabilir ve belli başlı endemik türleri sayabilirler • **5-** İstanbul'un tematik haritalandırmasını yapabilirler.
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Anlatma, sunuş, buluş, araştırma, tartışma, soru-cevap, proje

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	1.Hafta: [19-23 Şubat] Şehri şiirle karşılayış (Giriş ve şiir okuma)	Hazırlık gerekmiyor
2	2.Hafta [26 Şubat-1 Mart]: İstanbul'un müziği ve sesleri	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
3	3.Hafta: [4-8 Mart]: Şehrin toplumsal ve ekonomik dönüşümünü müzikle okumak	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
4	4.Hafta: [11-15 Mart] İstanbul'un meydanları I: Taksim Meydanı "Bu meydan kanlı meydan" (Taksim Meydanı: kısa bir tarih, kamusal alan ve meydanın toplumsal hareketler için önemi)	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek

5	5.Hafta: [18-22 Mart] İstanbul'un meydanları I: Taksim Meydanı "Kiss in Taksim Square" (Taksim Meydanı ve Beyoğlu, yer altı kültürü, sanatsal alt kültürler) Beyoğlu gezisi	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek ve geziye katılmak
6	6.Hafta: [25-29 Mart] İstanbul Radyosu: Zeki Müren, radyo, gazinolar ve müzik kulüpleri, İstanbul'un müzik sahnesi, kırsal göç ve arabeskin doğuşu.	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
7	7.Hafta: [1-7 Nisan] "Tophane Rıhtımında Yaparlar Gemi" Rıhtımlar, deniz kültürü ve yeraltı kültürü	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
8	8.Hafta: [15-19 Nisan] Turkish psychedelia ve İstanbul	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
9	9.Hafta: [22-26 Nisan] İstanbul'un meydanları II: Sultanahmet Meydanı, Hippodrome ve Beyazıt Meydanı (Tema şarkısı: "Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane parkında"	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
10	10.Hafta: [29 Nisan-3 Mayıs] İstanbul Manifaturacılar Çarşısı (İMÇ, müzik ve plak şirketleri, müzik endüstrisinin kalbi, Cibali Tütün Fabrikası ve Haliç)	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
11	11.Hafta: [6-10 Mayıs] Araştırma ve yazma haftası	Araştırmak ve yazmak.
12	12. Hafta: [13-17 Mayıs] Tarihi yarım ada gezisi	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek, geziye katılmak
13	13. Hafta: [20-24 Mayıs] "Boğaz'ın suları çekildiği zaman" Sinema, edebiyat ve müziğin mekanı olarak İstanbul Boğaz'ı.	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek
14	14. Hafta: [10 Mayıs] "Kadıköy'de ne güzel Solduk Biz" Alternatif müziğin merkezi olarak Kadıköy.	Verilen metinleri okumak, verilen filmleri izlemek

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Ders Kaynakları Ders Sunumu, seçme müzik parçaları, ses parçaları, haritalar, romanlar, filmler, kısa klipler ve çeşitli bilimsel makaleler
Aşağıdaki kitaplardan seçme bölümler okunacak:
• "Chapter 6: Halcyon Days of Household Names 1970-80: 170-210" in Skoog, G. (2012). On strange shepherds, golden microphones, and electric guitars: Genre, scene, and the rise of anadolu pop in the republic of turkey (Order No. 3506526). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global; Publicly Available Content Database. (1013766191). Retrieved from https://www.proquest.com/dissertations-theses/on-strange-shepherdsgolden-microphones-electric/docview/1013766191/se-2
• "Istanbul," Britannica
• "The palimpsest in urbanism" https://hum54- 15.omeka.fas.harvard.edu/exhibits/show/the-urban-city-as-a-palimpsest/thepalimpsest-in-urbanism
• Alex G. Papadopoulos and Aslı Duru (eds). Landscapes of Music in Istanbul. A Cultural Politics of Place and Exclusion. Bielefeld, Germany: Transcript-Verlag, 2017
• Ara Güler and Orhan Pamuk, Ara Güler's Istanbul (Thames and Hudson Publishing)
• Asuman Suner, "New Istanbul Films" (141-148).
• Catherine Pinguet, "Street Dogs of Istanbul".
• Cem Behar, A Neighborhood in Ottoman Istanbul: Fruit Vendors and Civil Servants in the Kasap Ilyas Mahalle (State University of New York Press)
• Çağlar Keyder, Istanbul : Between the Global and the Local, 1999.
• Haluk Çetinkaya, "Byzantine Architecture in Istanbul" https://istanbultarihi.ist/688- byzantine-architecture-in-istanbul
• Hillary Sumner-Boyd and John Freely, Strolling Through Istanbul: A Guide to the City (Tauris Parke Publishing)
• Italo Calvino, Invisible Cities (translated by William Weaver, Harcourt Brace Jovanovich
• İncilâ Bertuğ "Musical Coffeehouses and Other Venues of Music" https://istanbultarihi.ist/600-musical-coffeehouses-and-other-venues-of-music
• John Berger, "On Bosphorus" http://pastandfuturepresents.blogspot.com/2015/12/on-bosphorus-john-berger-1979.html

• John Freely and Hillary S. Bond, Strolling through Istanbul: A Guide to the City
• John Freely, Galata: A Guide to Istanbul’s Old Genoese Quarter (Archaeology & Art Publications)
• Jörg Fauser, Raw Material (translated by Jamie Bulloch, Serpent’s Tail Publishing) Chapter 1, 2, 3, 4, and 5)
• Kenan Behzat Sharpe, “Can Turkish psychedelic music go global?” https://www.almonitor.com/originals/2018/12/turkish-psychedelic-music-goes-global.html
• Martin Stokes, “Zeki Müren: Sun of Art, Ideal Citizen.” In The Republic of Love : Cultural Intimacy in Turkish Popular Music, University of Chicago Press, 2010. ProQuest Ebook Central, http://ebookcentral.proquest.com/lib/kadirhas/detail.action?docID=602622. pp.35-71.
• Meral Özbek, “Arabesk Culture: A Case of Modernization and Popular Identity”
• Nora Fisher-Onar; Susan C. Pearce; E. Fuat Keyman; Çaglar Keyder. Istanbul : Living with Difference in a Global City. Rutgers University Press, 2018.
• Nurdan Gürbilek, “Living in a Shop Window,” The new cultural climate in Turkey: living in a shop window, translated by: Victoria Holbrook
• Orhan Pamuk, Istanbul: Memories and the City (translated by Maureen Freely, Vintage Books)
• Orhan Pamuk, The Black Book (translated by Maureen Freely, Vintage Books)
• Pınar Yelmi,“Protecting contemporary cultural soundscapes as intangible cultural heritage: sounds of Istanbul.”
• Rebeca Solnit, Infinite City: A San Francisco Atlas (University of California Press)
• Sait Faik, A Useless Man: Selected Stories (translated by Maureen Freely and Alexandre Dawe, Archipelago Publishing)
• Stamboul Ghosts: A Stroll Through Bohemian Istanbul by John Freely
• Turna Ezgi Toros, Kadiköy Sound: Local Identity Of Kadiköy’s Rockscape http://porteakademik.itu.edu.tr/docs/librariesprovider181/YayınArşivi/12.-sayı/porte_akademik-12-9.pdf
• Yaprak Melike Uyar, “On Cultural Omnivorousness: Reinvention of Anatolian Pop as Turkish Psychedelic” in: TRAFO – Blog for Transregional Research, 22.02.2021, https://trafo.hypotheses.org/26487.
• Yonca Kösebay Erkan, “Haydarpaşa Tren Garı: Bugün, Dün ve Yarın Kentin Bedeninde Bir Yara” http://jfa.arch.metu.edu.tr/archive/0258-5316/2013/cilt30/sayi_1/99- 116.pdf

DİĞER KAYNAKLAR

PPT sunumları
Ses kayıtları
Şarkılar
Mobil uygulama: https://hrantdink.org/en/bolis/activities/projects/cultural-heritage/2177-discover-istanbul-with-kardes-mobile-application
Filmler:
• Ah Gözel İstanbul [Invisible to the Eye](Dir: Zeynep Dadak, 2020)
• Adieu Istanbul by Dieter Sauter (2013
• Afghanistan on the hippie trail in the 1960s &70s - A lost paradise. https://youtu.be/Co9buL2OwTk
• Ah Güzel İstanbul [O Beautiful Istanbul] (Dir: Atıf Yılmaz, 1966)
• Barking Island (Dir: Serge Avedikian, 2010)
• Crossing the Bridge: The Sound of Istanbul (Dir: Fatih Akın, 2005)
• Ecumenopolis: City Without Limits (İmre Azem, 2012) https://web.microsoftstream.com/video/f0c73981-2f2b-46b6-8b15-0fb3e67b62ef
• From Russia with Love (Dir. Terence Young, 1963)
• Gece, Melek ve Bizim Çocuklar [The Night, Angel and Our Gang] (Dir: Atıf Yılmaz, 1994)
• Hayat Var (Dir: Reha Erdem, 2008)
• İstanbul'un Plajları: Bir Nostaljinin Öyküsü / A Story of Nostalgia: Beaches of İstanbul, Pera Museum https://youtu.be/k5SHFu0HsC8
• Jazz in Turkey (Dir: Batu Akyol, 2013)
• Kaybedenler Kulübü (Dir: Tolga Örnek, 2011)
• L'immortelle (Dir:Alain Robbe Grillet, 1963)
• Muhsin Bey [Mr. Muhsin](Dir: Yavuz Turgul, 1987)
• Müslüm Babanın Evlatları(The Children of Müslüm Baba, Dir: Vuslat Saraçoğlu, 2014)
• Pasaj Pasaj Beyoğlu (Yön: Ayşen Öztekin, 2016)
• Sevmek Zamanı(Dir: Metin Erksan, 1965)
• Tabutta Rövaşata [Somersault in a Coffin] (Dir: Derviş Zaim, 1996)
• Tarlabaşı, Tarlabaşı(Dir: Hilmi Etikan, 1989)
• Tetrist (Dir: Melis Bilgin, 2011)
• The history of Turkish Arabesque Music | Al Jazeera World Documentary https://youtu.be/M_tMRXFjhPc
• Topkapı (Dir:JulesDassin, 1964
• Whose is this song? (Dir: Adela Peeva, 2003)

Podcastlar:
• A History of Turkey through Music, by Murat Meriç https://bi-bak.de/en/bi-bakaudio/yerli-muezik
• "Echoes of The Ottoman Past: Istanbul's Historical Soundscape" by the Ottoman History Podcast with Chris Gratien and Emily Neumeier

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)

Proje	1	40
Ödev	1	20
Sunum/Jüri	2	20
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler (okuma, bireysel çalışma vb.)	3	15
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	5
Total:	**8**	**100**

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yükü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Proje	1	18	18
Ödev	1	11	11
Sunum/Jüriye Hazırlık	2	5	10
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	10	2	20
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	3	8	24
Toplam İş Yükü (saat):			**125**

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12
OC1												
OC2												
OC3												
OC4												
OC5												

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek